EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.7.6.
COM(2018) 526 final

2018/0276 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Ausztriának, Ciprusnak, Horvátországnak, Luxemburgnak, Portugáliának, Romániának és az Egyesült Királyságnak a Dominikai Köztársaság a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felhatalmazásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi egyezmény) eddig az összes uniós tagállammal együtt 98 ország erősítette meg. Az egyezmény a status quót kívánja helyreállítani a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek mihamarabbi visszajuttatása révén, a Szerződő Felek által kijelölt központi hatóságok közötti együttműködési rendszer keretében.

Mivel a gyermek jogellenes elvitelének megelőzése a gyermekek jogainak előmozdítását célzó uniós politika fontos része, az Európai Unió nemzetközi szinten tevékenyen fellép az 1980. évi egyezmény alkalmazásának javítása érdekében, és a harmadik államokat az egyezményhez való csatlakozásra ösztönzi.

A Dominikai Köztársaság 2004. augusztus 11-én letétbe helyezte az 1980. évi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okiratot. Az egyezmény a Dominikai Köztársaságban 2004. november 1-jén lépett hatályba.

Az 1980. évi egyezmény a Dominikai Köztársaság és 20 uniós tagállam között már hatályban van. Ausztria, Ciprus, Horvátország, Dánia, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság nem fogadta még el a Dominikai Köztársaság csatlakozását az egyezményhez.

Az 1980. évi egyezmény 38. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó ország és azon Szerződő Államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról.

A Bizottság kezdeményezésére konzultáltak az Európai Unió Bíróságával, amely megerősítette, hogy valamely harmadik állam 1980. évi egyezményhez való csatlakozásának elfogadása az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az Európai Unió Bírósága 2014. október 14-i 1/13. sz. véleményében kimondta, hogy az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik annak elfogadása, hogy valamely harmadik állam csatlakozzon a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. évi Hágai Egyezményhez.

A Bíróság nyomatékosította, hogy – a tagállamok közötti változó geometriát elkerülendő – a kérdést uniós szinten egységesen kell kezelni.

Mivel a gyermekek jogellenes külföldre vitelének kérdése az Európai Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartozik, a Dominikai Köztársaság csatlakozásának elfogadásáról uniós szinten, tanácsi határozat útján kell dönteni. Ausztriának, Ciprusnak, Horvátországnak, Luxemburgnak, Portugáliának, Romániának és az Egyesült Királyságnak ezért az Európai Unió érdekében nyilatkozatot kell tennie a Dominikai Köztársaság csatlakozásának elfogadásáról.

Az Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság általi elfogadás nyomán az 1980. évi egyezmény a Dominikai Köztársaság és – Dánia kivételével – valamennyi uniós tagállam között alkalmazandóvá válna.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ami a gyermekek szülő általi jogellenes elvitelét illeti, az 1980. évi Hágai Egyezmény a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben folytatott uniós igazságügyi együttműködés sarokkövének számító, Brüsszel IIa. rendelet néven ismert 2201/2003/EK tanácsi rendelet nemzetközi megfelelője.

A rendelet egyik fő célkitűzése az, hogy a gyermekek szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamba történő gyors visszavitelét biztosító eljárások megállapításával elrettentse a gyermekek tagállamok közötti jogellenes külföldre vitelét. E célból a Brüsszel IIa. rendelet 11. cikkében magában foglalja az 1980. évi Hágai Egyezményben megállapított eljárást, és kiegészíti azt bizonyos vonatkozások egyértelműsítése révén, különös tekintettel a kiskorú meghallgatására, a határozat meghozatalának a visszavitel iránti kérelem benyújtásától számított időtartamára és a gyermek visszavitele elutasításának indokaira. A rendelet emellett rendelkezéseket vezet be a különböző tagállamokban hozott, egymással ütköző visszavitelt elrendelő vagy a visszavitel elrendelését megtagadó határozatokra vonatkozóan.

Nemzetközi szinten az Európai Unió támogatja harmadik országok csatlakozását az 1980. évi egyezményhez, hogy tagállamai közös jogi keretre támaszkodhassanak a gyermekek jogellenes külföldre vitelét érintő esetekben.

2015 júniusa és 2017 decembere között 14 tanácsi határozatot hoztak annak érdekében, hogy elfogadják 20 harmadik ország (Marokkó, Szingapúr, az Oroszországi Föderáció, Albánia, Andorra, a Seychelle-szigetek, Örményország, a Koreai Köztársaság, Kazahsztán, Peru, Grúzia, Dél-Afrika, Chile, Izland, a Bahamai Közösség, Panama, Uruguay, Kolumbia, El Salvador és San Marino) csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló 1980. évi Hágai Egyezményhez[1].

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A mostani javaslat egyértelműen kapcsolódik az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglalt, a gyermekek jogainak védelmére vonatkozó általános célkitűzéssel. Az 1980. évi Hágai Egyezmény célja, hogy védelmezze a gyermekeket a szülő általi jogellenes elvitel káros hatásaitól, valamint biztosítsa, hogy a gyermek kapcsolatot tarthasson mindkét szülővel, például a láthatási jogok hatékony gyakorlásának biztosítása révén.

Ugyancsak említésre méltó, hogy a javaslat a közvetítés határon átnyúló családi viták rendezésében történő alkalmazásának előmozdításához is kapcsolódik. A polgári és

[1] 14 tanácsi határozatot már elfogadtak, amelyek felhatalmazzák a tagállamokat a következő országok 1980. évi egyezményhez való csatlakozásának elfogadására: **Andorra** (a 2015. június 15-én elfogadott (EU) 2015/1023 tanácsi határozat); a **Seychelle-szigetek** (a 2015. december 10-én elfogadott (EU) 2015/2354 tanácsi határozat); **Oroszország** (a 2015. december 10-én elfogadott (EU) 2015/2355 tanácsi határozat); **Albánia** (a 2015. december 10-én elfogadott (EU) 2015/2356 tanácsi határozat); **Szingapúr** (a 2015. június 15-én elfogadott (EU) 2015/1024 tanácsi határozat); **Marokkó** (a 2015. december 10-én elfogadott (EU) 2015/2357 tanácsi határozat); **Örményország** (a 2015. december 10-én elfogadott (EU) 2015/2358 tanácsi határozat); a **Koreai Köztársaság** (a 2016. december 8-án elfogadott (EU) 2016/2313 tanácsi határozat); **Kazahsztán** (a 2016. december 8-án elfogadott (EU) 2016/2311 tanácsi határozat); **Peru** (a 2016. december 8-án elfogadott (EU) 2016/2312 tanácsi határozat); **Grúzia** és **Dél-Afrika** (a 2017. december 18-án elfogadott (EU) 2017/2462 tanácsi határozat); **Chile, Izland** és **a Bahamai Közösség** (a 2017. december 18-án elfogadott (EU) 2017/2424 tanácsi határozat); **Panama, Uruguay, Kolumbia** és **El Salvador** (a 2017. december 18-án elfogadott (EU) 2017/2464 tanácsi határozat); **San Marino** (a 2017. december 18-án elfogadott (EU) 2017/2463 tanácsi határozat).

kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló irányelv[2] a családjogra is vonatkozik a jog érvényesülésén alapuló közös európai térségen belül. Az 1980. évi Hágai Egyezmény a családi viták békés rendezését is szorgalmazza. Az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által kiadott, bevált gyakorlatokról szóló útmutatók egyikének témája a közvetítés igénybevétele az egyezmény alkalmazási körébe tartozó, gyermekeket érintő nemzetközi családi viták rendezésében. Az Európai Bizottság kezdeményezésére ezt az útmutatót angolon és francián kívül az összes uniós nyelvre, valamint arabra is lefordították, hogy megkönnyítsék a párbeszédet azokkal az államokkal, amelyek még nem erősítették meg az egyezményt, továbbá hogy az egyezményt meg nem erősítő országokkal konkrét megoldásokat találjanak a gyermekek jogellenes külföldre viteléből fakadó problémákra[3].

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Mivel a határozat nemzetközi megállapodásra vonatkozik, az alkalmazandó jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218 cikke, valamint 81. cikkének (3) bekezdése. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

A 2201/2003/EK rendelet az Egyesült Királyságra és Írországra nézve kötelező, így azok részt vesznek e határozat elfogadásában és alkalmazásában.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

E javaslatot az ugyanebben a kérdésben már elfogadott tanácsi határozatok alapján szövegezték meg, és az nem lépi túl az arra vonatkozó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket, hogy a gyermekek jogellenes külföldre vitelének tárgyában következetessé váljon az uniós fellépés annak biztosítása révén, hogy Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság meghatározott időkereten belül elfogadja a Dominikai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság konzultált Ausztriával, Ciprussal, Horvátországgal, Luxemburggal, Portugáliával, Romániával és az Egyesült Királysággal arról, hogy készen állnak-e elfogadni a Dominikai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi egyezményhez, és mind a hét tagállam kedvező választ adott.

A 2018. április 18-i szakértői találkozó keretében tartott megbeszélések tanúsága szerint ebben a szakaszban a tagállamoknak nincs ellenvetésük azzal kapcsolatban, hogy Ausztria,

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 2008/52/EK irányelve (2008. május 21.) a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól (HL L 136., 2008.5.24., 3. o.);

[3] https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3

Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság elfogadja a Dominikai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi egyezményhez.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Mivel az egyezmény a Dominikai Köztársaság tekintetében 20 tagállamban már jelenleg is hatályban van, a Bizottság és a tagállami szakértők úgy vélték, hogy ilyen esetekben nincs szükség a harmadik ország helyzetének külön értékelésére.

- **Hatásvizsgálat**

A 2015-ben és 2017-ben már elfogadott, több harmadik államnak az 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásáról szóló 14 tanácsi határozathoz hasonlóan – a jogalkotási aktus jellegére való tekintettel – nem készült külön hatásvizsgálat. A Dominikai Köztársaság helyzetének külön értékelését feleslegesnek találták, figyelembe véve egyrészt azt, hogy az egyezmény 20 tagállamban már jelenleg is hatályban van, másrészt pedig azt, hogy Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság készen áll elfogadni a Dominikai Köztársaság csatlakozását.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt megállapodásnak nincsenek költségvetési vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Mivel a javaslat csupán Ausztriának, Ciprusnak, Horvátországnak, Luxemburgnak, Portugáliának, Romániának és az Egyesült Királyságnak a Dominikai Köztársaság 1980. évi egyezményhez való csatlakozásának elfogadására való felhatalmazását érinti, végrehajtásának figyelemmel kísérése arra korlátozódik, hogy Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság tiszteletben tartja-e a nyilatkozat szövegét, valamint az annak letétbe helyezésére és a Bizottság letétbe helyezésről való tájékoztatására vonatkozóan a tanácsi határozatban megállapított időkeretet.

2018/0276 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Ausztriának, Ciprusnak, Horvátországnak, Luxemburgnak, Portugáliának, Romániának és az Egyesült Királyságnak a Dominikai Köztársaság a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felhatalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke (3) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének b) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[4],

mivel:

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglaltak szerint az Európai Unió egyik célja, hogy előmozdítsa a gyermekek jogainak védelmét. A gyermekek jogellenes elvitellel vagy visszatartással szembeni védelmét szolgáló intézkedések e politika fontos részét képezik.

(2) A Tanács elfogadta a 2201/2003/EK rendeletet[5] (a továbbiakban: Brüsszel IIa. rendelet), amelynek célja, hogy megvédje a gyermekeket a jogellenes elvitel vagy visszatartás káros hatásaitól, és eljárásokat állapítson meg a szokásos tartózkodási helyük szerinti államba történő gyors visszatérésük biztosítására, valamint garantálja a kapcsolattartási jogok és a felügyeleti jogok védelmét.

(3) A Brüsszel IIa. rendelet kiegészíti és megerősíti a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény), amely nemzetközi szintű kötelezettségi és együttműködési rendszert hoz létre a szerződő államok, illetve a központi hatóságok között, és célja a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek gyors visszatérésének biztosítása.

(4) Az Unió valamennyi tagállama részes fele az 1980. évi Hágai Egyezménynek.

(5) Az Unió arra ösztönzi a harmadik államokat, hogy csatlakozzanak az 1980. évi Hágai Egyezményhez, és támogatja az 1980. évi Hágai Egyezmény helyes végrehajtását, többek között azáltal, hogy a tagállamokkal együtt részt vesz a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által rendszeresen szervezett különbizottságokban.

---

4 HL C , , . o.

5 A Tanács 2201/2003/EK rendelete (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 338., 2003.12.23., 1. o.).

(6) Az uniós tagállamok és a harmadik államok között alkalmazandó közös jogi keret lehet a legjobb megoldás az érzékeny természetű, a gyermekek jogellenes elvitelét érintő nemzetközi esetekre.

(7) Az 1980. évi Hágai Egyezmény kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó állam és azon szerződő államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról.

(8) Az 1980. évi Hágai Egyezmény nem teszi lehetővé, hogy az olyan regionális gazdasági integrációs szervezetek, mint az Unió, annak szerződő feleivé váljanak. Az Unió ezért nem csatlakozhat ehhez az Egyezményhez, és nem helyezheti letétbe egy állam csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatot sem.

(9) Az Európai Unió Bíróságának 1/13. sz. véleménye értelmében az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján tett, elfogadásról szóló nyilatkozatok az Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartoznak.

(10) A Dominikai Köztársaság 2004. augusztus 11-én letétbe helyezte az 1980. évi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okiratot. Az egyezmény a Dominikai Köztársaságban 2004. november 1-jén lépett hatályba.

(11) Ausztriát, Ciprust, Horvátországot, Dániát, Luxemburgot, Portugáliát, Romániát és az Egyesült Királyságot kivéve már valamennyi érintett tagállam elfogadta a Dominikai Köztársaság 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozását. A Dominikai Köztársaságban fennálló helyzet értékelése nyomán megállapítást nyert, hogy Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság az 1980. évi Hágai Egyezményben foglalt feltételek alapján az Unió érdekében el tudja fogadni a Dominikai Köztársaság csatlakozását.

(12) Ausztriát, Ciprust, Horvátországot, Luxemburgot, Portugáliát, Romániát és az Egyesült Királyságot ezért fel kell hatalmazni arra, hogy az e határozatban foglalt feltételeknek megfelelően az Unió érdekében letétbe helyezze a Dominikai Köztársaság 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatát. A Dominikai Köztársaságnak az 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozását már korábban elfogadó többi uniós tagállamnak nem kell új elfogadási nyilatkozatot letétbe helyeznie, mivel a nemzetközi közjog értelmében a már megtett nyilatkozatok továbbra is érvényesek.

(13) A Brüsszel IIa. rendelet az Egyesült Királyságra és Írországra nézve kötelező, így azok részt vesznek e határozat elfogadásában és alkalmazásában.

(14) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió érdekében elfogadja a Dominikai Köztársaság csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény).

(2) Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság legkésőbb ...-ig [tizenkét hónappal e határozat elfogadása után] nyilatkozatot helyez letétbe az alábbi formában arról, hogy az Európai Unió érdekében elfogadja a Dominikai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez:

„[TAGÁLLAM teljes neve] kijelenti, hogy az (EU) 2018/.... tanácsi határozattal összhangban elfogadja a Dominikai Köztársaság csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez”.

(3) Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság tájékoztatja a Tanácsot és a Bizottságot a Dominikai Köztársaságnak az 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatai letétbe helyezéséről, és a letétbe helyezést követően két hónapon belül közli a Bizottsággal a nyilatkozat szövegét.

2. cikk

Ez a határozat a róla szóló értesítés napján lép hatályba.

3. cikk

Ennek a határozatnak Ausztria, Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Portugália, Románia és az Egyesült Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök